

Nr. 350. Folkethingets Forhandlinger. 190de Møde. Ordentlig Samling, 1871—72.

5537. 1ste Beh. af Lovf. ang. Landboernes Pligtkjørlse og Pligtarb. m. m. Medd. no. 5538

jeg tænkte mig Muligheden af, at Arbeidet skulde kunne udføres i Entreprise eller ved leiede Folk. Jeg skal derpaa svare, at det undrer mig, at de Herrer ikke selv have kunnet se, at der gives en Maade, hvorpaa dette med stor Lethed vil kunne gøres, nemlig den Maade, som paa sine Steder bruges med Hensyn til Betarbejde, idet hver Mand tager sit Stykke. Det har ikke sjældent været Tilfældet, at man med Hensyn til Maaden at ordne Sagen paa allerede nu saa at sige har stræbt hen til det Samme, idet man, hvis jeg ikke tager meget feil, for adskillige større Gaardes Vedkommende har indrettet sig saaledes, at man har udsondret disse som særlige Snekastningskredse, saaledes at vedkommende Gaard har overtaget det Arbejde, der falder paa alle de Veie, som gik over Gaardens Grund. Hvad skulde der være i Veien for, at en saadan Foranstaltning kunde trænge igennem som noget mere Almindeligt? Hvad skulde der være i Veien for, at en Gaardmand paatog sig for en vis Betaling at holde sit eget Stykke ryddeligt? Jeg ser det virkelig ikke. Hvad leiede Folk angaar, kan der jo overmaade let være saadanne Omstændigheder tilstede, at Kommunen kan anse det for fornuftigt og rigtigt at lade et vist Stykke kaste af leiede Folk. Man skulde virkelig tro, at det at lade et Stykke Bet kaste ved leiede Folk var Noget, man slet ikke kjendte her tilands; men man glemmer, at det er noget aldeles regulært for vore Kjøbstæder, som ikke have nogen anden Maade at faae dette Arbejde udført paa end ved leiede Folk. At man absolut skulde være givet saa forfærdeligt til Pris ved en saadan Maade at arbejde paa, kan jeg heller ikke se, hvis man vil tænke sig Entreprisen gjort paa den Maade, som af mig udtalt, thi foruden at den enkelte Mand langt lettere og langt billigere vil kunne udføre Arbeidet paa den Strækning, som ligger ham nærmest, og som han selv er interesseret i at holde vødlige, vil jeg, hvad leiede Folk angaar, sige, at man slet ikke behøver at tage Beslutning derom, for der foreligger

Spørgsmaal om, at et vist bestemt Stykke Bet skal kastes, altsaa ikke forinden man ser, hvad det vil koste. Jeg skjønner ikke, hvad der skulde være i Veien for at affordere med En eller Flere om at kaste dette Stykke Bet, men jeg indrømmer for Dørigt, at der skal en vis Bevægelighed til i Kommunen for at staa ind paa disse Veie, naa man, som sagt, ikke vil vælge den Bet, som jeg tror, man paa flere Steder har valgt med Hensyn til Betarbejde, og som efter min Overbevisning ikke indeholder den mindste Vanfærlighed, ogsaa med Hensyn til Snekastningsarbejde. Man siger, at det vil blive saa rasende dyrt, og jeg vil, mine Herrer, slet ikke benegte, at der muligvis kan blive Spørgsmaal om, at det kan løbe op til en hel stor Pengesum, men jeg vil bede de ærede Herrer om, at opstille dette Regnestykke, ikke alene overfor Kommunen, men ogsaa overfor dem selv, og jeg vil da spørge, om man tror, det vil blive mindre Snek, fordi Kommunen betaler, end fordi en enkelt Mand skal betale? Den enkelte Mand har sandelig ikke her sin Arbeidskraft for Intet; han betaler den lige saa godt som Kommunen, og det lader sig slet ikke benegte, at man, naar man er i Stand til at skaffe sig de fornødne Kræfter tilstede som Snefogder, ganske anerkendes har Mægten over Arbejderbefolkningen og Arbejderne, hvis Arbejde bliver betalt, end naar det som hidtil er Pligtarbejde. (En Stemme: Nei.) Det ærede Medlem siger Nei, men det ligger nu engang i den menneskelige Natur, og Ingen kan modsigge det ved nogen som helst personlig Erfaring. Derom der er en Mand, som jeg skal betale, og han ikke vil gjøre godt, undlader jeg at betale ham og tager ham ikke igjen, men naar han dermed, selv om han gaar og driver hele Dagen til Solnedgang, kan sige: Jeg er her, og dermed skyldstgjør jeg min Forpligtelse, kan man ikke gjøre videre, det er en anden Ting. Naar Regnestykket stilles rigtig, tror jeg, at Facit vil blive, at Arbeidet herfor bliver mindre dyrt, end det har været hidtil, kun at man